

Két Magyarország?

VISSZHANG - LXII. évfolyam, 47. szám, 2018. november 23.

Lipp Tamás két idézete a [sulykolásról](#) (2018/43., okt. 26.) annyira valós magyar jelenség, hogy eredményeként már-már két Magyarország van, alternatív valósággal és kettészakadó nyelvvel. Szinte naponta halljuk, hogy nem leszünk bevándorlóország, holott inkább kivándorlóország vagyunk, megtanultuk, hogy a politikai korrektség rossz, az illiberális állam jó. Jóléti társadalom helyett munkaalapú társadalmat építünk. Megkettőződik a történelmi tudatunk is, másként látjuk és láttatjuk pl. Tisza Istvánt, Trianont, Horthyt és Nagy Imrét. De még a 28 évvel ezelőtti eseményekre, a taxisblokádra is kétféleképpen emlékezünk.

A napokban került a netre egy videó, amelyen Stefka István beszélget Balsai István jelenlegi alkotmánybíróval, volt miniszterrel és MDF-es, majd fideszes képviselővel. A felvétel címe: *Modellváltás '89 – Balsai István Göncz Árpádról, a taxisblokádnagypapájáról és az igazságtételről*. A 48 perces beszélgetés „fülszövegéből” idézem: *„Balsai szerint az akció az akkor még a háttérből manipuláló kommunista állambiztonsági szervek ellenforradalmi lázadása volt a hatalom visszaszerzésére, és amelyből tevékenyen kivette a részét az SZDSZ és Göncz Árpád köztársasági elnök.”* A mondat természetesen az 1990. október végi taxisblokádra vonatkozik.

A fiatalabbak kedvéért idézzük fel a történeteket. 1990. október 25-én (csütörtökön) délután jelentette be a kormány azt a 65 százalékos üzemanyagár-emelést, amit délelőtt még cáfoltak. Ez például az akkori normál benzin árát 34 Ft-tól 56 Ft-ra emelte volna, s összességében a 33 százalék körüli inflációt is 3 százalékkal. A friss piacgazdaság részeként dolgozó és cb-rádiókkal rendelkező taxisok (személy- és teherfuvarozók) azonnal elkezdtek tiltakozni. Estére blokádnak alá vették a főváros hídjait, majd péntek reggelre az egész ország közlekedését megbénították. Mintegy 600 fontos útkereszteződést torlaszoltak el. Az eseményben személyes érintettségem is van, péntek délelőtt két órára beszorultam egy ilyen blokádba. (A hangulat megértő volt, majdnem vidám, leszámítva néhány hangos vitát.) Vasárnap estére megegyezés született, a kormány az emelés 22 Ft-jából időlegesen 12 Ft-os engedményt tett. A híres „pizsamás interjúban” Antall József miniszterelnök elismerte, hogy hibát követtek el az áremelést megelőző kommunikációban.

Az idő múlásával változhatnak ugyan az emlékeink, de az, hogy az 1990-94 közötti igazságügy-miniszter Balsai István bedőlt a beszélgetőpartnere hamisító felvezetésének, jól mutatja jelen szellemi állapotunkat. Az eltelt 28 évben több írás született a történetekről, s ezek egyike, Somorjai Miklós 2003-as dolgozata (*Taxisblokádnak a szakirodalom, a sajtó és a közvélemény-kutatások tükrében* – PTE BTK) összefoglalja az addig megjelenteket. Írásából az is kiderül, hogy az SZDSZ elnöke, Kis János október 27-én a kormány alkalmatlanságát deklarálta ugyan, de újságírói kérdésre válaszolva kijelentette, hogy nem készülnek azonnali bizalmatlansági indítvánnyal, haladékot adnak a válság rendezésére.

Nem ez volt az egyetlen torzítás a beszélgetésben. Ugyanilyen hamis értelmezést kapott az akkori média helyzete. Balsai szerint az abban uralkodó kormányellenes szellem miatt veszítette el az MDF a szavazói felét, s abban is egyetértett a két beszélgető, hogy a Demokratikus Charta is kormánybuktatásra szerveződött.

Az ügylet azért is kínos, mert Stefka megszólította a PPTE jogi karának a közönség soraiban ülő hallgatóit, ezekkel a szavakkal: „...akik figyelemmel kísérik, hogyan is kell készíteni egy beszélgetést”. Nem hiszem, hogy megalapozatlan a véleményem, miszerint semmiképpen sem úgy, ahogyan a videón tapasztalhatjuk.

